www.sgbauonline.com

AU–2015

B.A. Part–I (Semester–I) Examination
(Modern Indian Language)
MARATHI (Compulsory)

वेळ : 3 तास] [गुण : 80

सूचना :— बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरूवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मूल्यांकन करताना ग्रहित धरल्या जातील.

1. 'जीवन आणि शिक्षण' ह्या टकाच नाण्याच्या दोन बाजू व्हाव्या हे विनोबा भावे यांनी कसे सांगितले आहे ते सांगा. 16

किंवा

'चालाल तर वाचाल' या अभय बंग यांच्या पाठातून श्रमाचे व व्यायामाचे महत्त्व कसे सांगितले आहे. 16

2. हरवत चाललेल्या 'आंगण' संस्कृतीविषयीचे मधुकर केचे यांचे विचार विशद करा. 16

किंवा

अन्वरशा फकीराचे व्याक्तिचित्रण करा. 16

3. (अ) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांच्या 'या झोपडीत माटूया' या कवितेचा आशय तुमच्या शब्दांत लिहा.

किंवा

'शेतकरी राजा' या शंकर बडे यांच्या कवितेत वैदर्भीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा व वेदना कशाप्रकारे मांडल्या आहेत ते लिहा. 8

(ब) अजीम नवाज राही यांनी आयुष्यात सोसलेले चटके 'भंगार' या कवितेतून कसे चित्रित केले आहेत.

किंवा

व्यवस्थेविरूद्ध बंड करण्याचे आवाहन नामदेव ढसाळ यांनी 'आत्ता' या कवितेतून कसे केले आहे ते लिहा. 8

www.sgbauonline.com

www.sgbauonline.com

4. (अ) लेखनविषयक नियमांचा वापर करून उतारा शुद्ध करा.

मावण येथे 1958 साली भरलेल्या चाळीसाव्या साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष होते सुप्रसिद्ध कवी अनिल. पन्नास-पच्चावन वर्षे सतत कविता लिहिणारा, तेजाळत राहणारा, एक सूंदर भावकवी. पहिल्यापासून त्यांच्या कवितेवर कुठाचा ठसा उमटला नाही नी त्यांच्या सारखी कविता लिहिणारा पथही निर्माण झाला नाही. कवी अनिल यानी 'निर्वासित चिनी मुलास' सारख्या सामाजिक आशय असलेल्या दिर्घ कवीताही लिहिल्या.

किंवा

जोडाक्षर लेखन, दंड असलेली व्यंजने, अर्धा दंड असलेली व्यंजने, दंड नसलेली व्यंजने या व्याकरणविषयक नियमांचे स्वरूप स्पष्ट करा. 8

(ब) मुद्रितशोधनाच्या खुणांचा वापर करून उतारा शुरू करा.

भाद्रपद महिना हा कोणात्याही आवडावा असाच आहे. सर्व ऋतूंचे सार या आपल्याला महिन्यात पाहावयास मिळते भाद्रपदात नुसती फुलेच नाही तर कोवळीफळे व शेंगाही झाडाला दिसतात. ही पाहा उळिंबी, लाल बुंद फुले आणि छोटी शोभितवं गोल फळे तिच्यावर एकदम लहडली आहेत. तशीच ती पिंगट पिवळ्या रंगांची नयनरम्य पपईची फुले आळी ती कठीणलहान फळे.

किंवा

मुद्रितशोधन म्हणजे काय ? ते सांगुन मुद्रितशोधन करताना कोणती काळजी घेणे आवश्यक असते ते स्पष्ट करा. 8

5. खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(1) जो जो कर्तव्यकर्म करतो त्याला काय कळत न कळत मिळते.

(अ) शिक्षण (ब) जीवन

(क) सुख (ड) दुःख 1

(2) राम सर्व प्रजेचे पुंजीभूत _______ प्रतीक होता.

(अ) मांगल्याचे (ब) शुभकार्याचे

(क) पावित्र्याचे (ड) यापैकी एकही नाही 1

(3) धर्मराजाचा पृथ्वीपासून चार अंगुळे वर चालणारा रथ काय म्हणनाच इतरांच्या रथांप्रमाणे पृथ्वीवरून चालू लागला ?

(अ) यथा राजा तथा प्रजा (ब) नरो वा कुंजरो वा

(क) आधी लग्न कोंडाण्याचे मग रायबाचे (ड) बचेंगे तो और भी लडेंगे 1

www.sgbauonline.com

www.sgbauonline.com

(4) अभय बंग यांनी झाडू, जातं याचबरोबर आणखी कोणती देवता व्यायामासाठी सांगितली.

(अ) फावडं (ब) कुदळ

(क) विळा (ड) खुरपं 1

(5) 'चालाल तर वाचाल !' या लेखाच्या लेखकाचे नाव लिहा.

(अ) विनोबा भावे (ब) साने गुरुजी

(क) मधुकर केचे (ड) अभय बंग 1

(6) अन्वरशाचं गावावरील प्रेम ________ होतं.

(अ) थोडं (ब) भरपूर

(क) बावनकशी (ड) यापैकी एकही नाही 1

(7) घरात ________ असली तर आंगणंही लेकुरवाळी दिसतात.

(अ) म्हातारी (ब) तरूण

(क) चिलीपिली (ड) यापैकी एकही नाही 1

(8) अन्वरशाची चिंता ही गावाची चिंता असल्याने लोकांनी त्यास कशाच्या कामावर लावले ?

(अ) शेताच्या (ब) शाळेच्या

(क) ग्रामपंचायतीच्या (ड) यापैकी एकही नाही 1

(9) 'इर्जिक' या लेखाचे लेखक कोण आहेत ?

(अ) मधुकर वाकोडे (ब) मधुकर केचे

(क) अरूण जाखडे (ड) अभय व्यंग 1

(10) दिवसाच्या चोवीस तासांऐवजी पंचवीस असते पर प्रजेचे कल्याण आणखी करता आले असते, असे कोणता राजा म्हणतो ?

(अ) राजा आशोक (ब) हंसध्वज राजा

(क) राजा बळी (ड) राजा हरिश्चंद्र 1

www.sgbauonline.com

www.sgbauonline.com

(11) भावर्थदीपिका म्हणजे कोणता ग्रंथ ?

(अ) अमृतानुभव (ब) चांगदेव पासष्टी

(क) ज्ञानेश्वरी (ड) तुकाराम गाथा 1

(12) कांदा मुळा भाजी। अवघी विठाबाई माझी।। असे कोणी म्हटले ?

(अ) संत ज्ञानेश्वर (ब) संत जनाबाई

(क) संत सावता माळी (ड) संत नामदेव 1

(13) 'सफूर्ति' कवितेचे कवी कोण आहेत ?

(अ) केशवसुत (ब) नामदेव ढसाळ

(क) शंकर बडे (ड) अजीम नवाज राही 1

(14) शेतीचा माल बाजारात नेल्यावर त्याला कशाचा भाव आला, असे शंकर बडे आपल्या कवितेतून मांडतात.

(अ) मातीचा (ब) मोत्याचा

(क) ताकाचा (ड) लोण्याचा 1

(15) जिथे शेतीच भंगार व्हायला निघाली, तिथे माणसांचे टप्परटुप्पर व्हायला उशीर काय ? असा प्रश्न कोणत्या कवीला पडतो.

(अ) अजीम नवाज राही (ब) शंकर बडे

(क) नामदेव ढसाळ (ड) केशवसुत 1

(16) 'आता' ही कविता कोणी लिहिली ?

(अ) संत ज्ञानेश्वर (ब) संत सावता माळी

(क) शंकर बडे (ड) नामदेव ढसाळ 1

www.sgbauonline.com